

**KONGRES
GMIN WIEJSKICH**

6-7.10.2015

Stanowisko XVI Kongresu Gmin Wiejskich

w sprawie projektu ustawy Prawo wodne

Rada Ministrów przyjęła 31 sierpnia br. projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo wodne, a w tym implementację dyrektywy powodziowej Unii Europejskiej, który w sposób zasadniczy zmienia dotychczasowe brzmienie ustawy z 18 lipca 2001 roku. Zakres zmian jest obszerny i w znacznym stopniu ingeruje negatywnie w finanse gmin.

Wśród spraw regulowanych nowelizowaną ustawą jest przeniesienie dotychczasowych kompetencji starostów w zakresie nadzoru nad spółkami wodnymi do gmin i przekazanie ich wójtom (burmistrzom) jako zadanie własne, zwiększenie zakresu zadań gmin o nadzór nad utrzymaniem melioracji wodnych szczegółowych oraz budowę i utrzymanie urządzeń odwadniających tereny zurbanizowane. Zakłada się, że gminy będą wykonywały te zadania jako własne, a środki finansowe na ich realizację pochodzić będą z obowiązkowych opłat ponoszonych przez właścicieli gruntów, którzy odnoszą korzyści z funkcjonowania urządzeń melioracyjnych. Zakłada się także przekazanie gminom kompetencji związanych z wykonywaniem i utrzymywaniem rowów odwadniających tereny zurbanizowane. Ponadto regulacja znacznie ogranicza kompetencje gmin czyniąc instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną organami planowania przestrzennego, co koliduje zarówno z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jak też z Konstytucją RP.

Ustawa powoduje skutki finansowe, które nie zostały oszacowane zarówno co do kosztów prowadzenia zadań przez gminy, jak i odszkodowań dla właścicieli nieruchomości. Konsekwencją wejścia w życie ustawy będzie konieczność doprowadzenia do stanu używalności zaniedbanych urządzeń melioracyjnych. Urządzenia melioracyjne w części szczegółowej na większości obszaru Polski w terenach rolnych nie były należycie konserwowane. Urządzenia

drenarskie i rowy melioracyjne uległy zamuleni z powodu braku swobodnego odpływu wód gruntowych. Koszt doprowadzenia tych urządzeń do właściwego stanu oszacowany został na 64 mld zł. Dalsze konsekwencje to konieczność dostosowania dokumentów planowania przestrzennego gminy (studiów uwarunkowań i planów miejscowych) do planów zarządzania ryzykiem powodziowym, w czasie 30 miesięcy od dnia ich ostatecznego zatwierdzenia, który upływa w grudniu 2015 r. Czas ten okaże się niewystarczający, gdy stopień pokrycia gminy planami miejscowymi będzie wysoki. Ustawa nie określa kosztów niezbędnych prac planistycznych, ani źródeł ich finansowania. Nie odnosi się też do kwestii przekazywania zadań marszałka województwa w zakresie ewidencji zmeliorowanych gruntów, ani urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, które są ujęte w zbiory danych przestrzennych objętych systemem teleinformatycznym bazy danych infrastruktury informacji przestrzennej. Przekazanie tej bazy do dalszego prowadzenia przez gminy skutkować będzie koniecznością zakupu bardzo wysokiej jakości oprzyrządowania i oprogramowania, zatrudnienia wykwalifikowanej kadry obsługowej a co za tym idzie środków finansowych. Konsekwencją wygaszania wydanych już decyzji o warunkach zabudowy dla terenów objętych ryzykiem powodziowym, oraz zmiany planów miejscowych będą wielomiliardowe odszkodowania dla właścicieli nieruchomości, które gminy będą zobowiązane wypłacić.

Uczestnicy Kongresu domagają się:

- nie przekazywania wójtom nadzoru nad spółkami wodnymi,
- nie przekazywania gminom zadań z zakresu utrzymywania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych jako zadanie własne, oraz zadań z zakresu wykonywania i utrzymywania rowów odwadniających tereny zurbanizowane,
- wyłączenia odpowiedzialności odszkodowawczej gmin z tytułu dostosowania planów miejscowych do map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego,
- przeniesienia kosztów dostosowania planów miejscowych do map powodziowych na organy, które te decyzje wydały,
- skoordynowania cyklu aktualizacji map powodziowych z procedurą planowania przestrzennego, oraz ujednoczenia skali map i dokumentów planistycznych.

Przewodniczący
XVI Kongresu Gmin Wiejskich

/-/
Marek Olszewski